

2

„უმრავლესობას იმიჯი სერიოზულად შეეღასა“

დაიწყო მავიური წიგნის „მოგვის დღიურის“ ბეჭდვა

7

წინაპრების ქვეშეუფასებელი ღორის ქონი

რეპლიკა

3

გულის ბუხარი

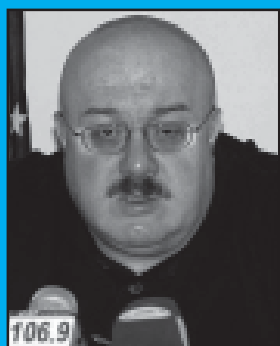
„ნაციონალიზმი“ „მუხამადოვიზმი“

საპარატისტაჟი - საპარატისტაჟა

4

ბედროვიზმის ავიდავია

ინფლაციის მსხვერპლნი

კახა ბანელაშვილი

ბასო ჩელიძე

ოტარ ბაკრაშვილი

ქართველებს ქვა დაღმართში დაგვეწია

6

აღიარების

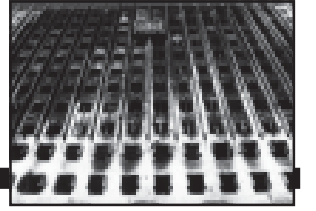
10

ღრთ

დაღვა

ღანავეთი თავი საკუთარ ხალხთან კალისში, უკანასკნელი ინსტანციის ჭაჭიარითა და ფლორის პრეტენზიით საუბარს, საბარტოველი არც თქვენი არც დაწყებულია და, მით უმეტეს, არც თქვენი დათმობა. მოეხვედრება. უფრო ტაშ-ფანტურას, გიგანტობანის, „შტურმპროგრესს“, რაც ტოტალიტარული რეჟიმის დამახასიათებელია და არა დემოკრატიული, რაზედაც სიტყვით გაქვთ პრეტენზია. უფასო სასაზოგადოებო ყოველგვარს, სჯოგს ფასიანი საშუალო ადგილობრის შემდგომი იზრუნოთ, თორემ...

რევილიკა

არის იღვას და არის ამ იღვას მოწოდების ფორმა. თავისთავად, რაგინდ კარგი იღვასც გამოდეს, თუ ვას საზოგადოებას მივყავთ, ვეღარ ვერ წარუდგინებ, განმორიყვნილი არ არის, გვირგვინი გილიც კი აღმოჩნდება. შვიკლავა ითქვას: იღვა იგივე საბუნდოვანი, პროდუქციისა, რომელიც საბანკოვოდ, მოგვარებანად უნდა შევუთხოვ და, ისა მიაწოდო მყიდველს.

ნის“ პარკში, კიდელი მოვირკამთ-გულია სომხური სასაფლაოდან წამოღებული ქვევით, რომლებიც დღეგდღე იტოვება ცალკეული ასო-ეგით (რაც თქმა უნდა, სომხურია). ისეთი არგუმენტიც, ძვეს განათ-ძვეს: ურჯუპარტოველებს სომხეთს კვლავსაღვანელებსა, საფ-ლავის ქვევითაუხრებლადსაგვინდ-ლო მასალად გამოუხდებიათ. გარტომს ერთი გაბალით-არგუ-მენტი კმარა, რომ სომხეთის საზო-

დენე მოვირკამთების ძვეს - გვირ-გა შეამჩნევინებ ქართულ ასოებს, გადანიღონ და არკვეონ სომხეთის საზოგადოებრივას (თუ თვითონ ვერ მოახერხებენ, მიუხედავად). ეს ის საფლავის ქვევია, რომლებიც 1930-იან წლებში, რომცა ეს ქვევა ბ-ნიჭრა, მისი კითხვითადაც სომხეთის მოზიღეს ვერის სასაფლაოდან, დღეს რომ ვერის პარკი ჰქვია (ყო-ფილი კირქვის სახელოვნის პარკი). კველი, დიდი სასაფლაო „გააუქმეს“ და გაღვადქვინეს. დახ-ლს, რომც სიტყვით შენ-ხეული მოქალაქეანი ამ პარკის წიგნი უფარ-ბინახლოში, გვირგვინიც, რომ წინაპართა ქვლავა გადინა (სხვ-თა შორის, იქ დღეგდ-შემორჩა მხოლოდ და-ნიელ ჭონქაქისა და ლავრენტი არღვანის საფლავები).

კონფლიქტის ზონა

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს განცხადება

საბარტოველს ხელის უფლებამ, საბარტოველს თანა-მომორგვამ, ადამიანის უფლებებისა და თავის უფლებათა დაცვის საბარტოველს ინსტიტუტებამ ერთმნიშვნე-ლოვნად გამოხატეს პოზიცია აფხაზეთის ტერიტორიაზე სეპარატისტული რეჟიმის მიერ 2007 წლის 11 თებერვალს ჩატარებული ე.წ. ადგილობრივი მმართველობის ორგა-ნოების არჩევნებთან დაკავშირებით და ისინი სცნეს აფხა-ზეთის მოსახლეობის ორი მესამედის მონაწილეობის გა-რეშე ჩატარებულად, იურიდიული ძალის არმქონედ.

ამ კონტრაქტული ტრადიციული, ცინიკული და პოლიტიკური თავგანთავით გაჯერებული გან-ცხადება გააკეთა რუსეთის ფე-დერაციის საბარტოველსა და სა-მინისტროს, რომელიც მოიწო-ნა აფხაზეთში ჩატარებული არ-ჩევნების დემოკრატიულობის ხა-რისხი და, შესაბამისად, თვითგა-მომხრებლობის ნების თვისუფ-ლად გამოხატვის შესაძლებლო-ბისაღი პატივისცემის გამოხატა.

ლი და პირდაპირი მუშარის გატარებული გალის რაიონის ტერიტორიაზე ამავედ მკვრებრი მოქალაქეების მი-მართ. კონფლიქტის ზონაში მკვრებრი ქართული იეროვნე-ბის მოსახლეობას სრულად აძეს გაცნობიერებული სეპა-რატისტთა მსგავსი პოლიტი-კური ნიშნის მატარებელი ფარსების მიხანი, რომ მათი მოქალაქეობრივი პოზიციის გამოხატვა ვერავითარ გავ-ლიანს ვერ მოახდინებს ე.წ. ად-გილობრივი ადმინისტრაციის-სა და ბარეში რეაქციული ძალის უკვე ნაცადი ხრიკე-ბი, მათ შორის მუშარისა და ფიციკური განადგურების მცდელობებიც კი.

აფხაზეთის ავტონომიური რეს-პუბლიკის უმაღლესი საბჭო უკი-დურეს შეფუთვას გამოთქვას იმის გამო, რომ რუსეთის ფედე-რაციის, თავისი ნეოიმპერიული ზრახვებისა და განმარტების, აგრძელებს აფხაზეთის პროლე-მტიკის ბარეში დაკავებული ვი-თარების მსკაღვინას, რაც, უკი-რველს ყოველისა, სეპარატისტე-ბის ყველა უკანონო პოლიტიკუ-რი აქტის გატარებისაღი დაუ-ფარავ მხარდაჭერაში გამოიხა-ტება. ამის ნათელი დადგენილ-ბაა რუსეთის საბარტოველსა და რუსეთის საბარტოველს უფლებების განცხადებაში 11 თებერ-ვლის არჩევნების 4 მარტს დანიშ-ნული სეპარატისტთა სახალხო კრების არჩევნებისათვის მზა-დების წარგებებულ რეპეტიცი-ულ მოხსენიება. აღნიშნული დო-კუმენტი თავისი ფორმითა და ში-ნაარსით არის შეუარესებელი ფე-

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო გამოთქვას რწმენას, რომ საბარტოველს თანამოგობ-რობა, საბარტოველს პოლიტიკური და არასამთავროგო ორგანიზაციები ადევნებულ-რად შეაფასებენ აფხაზეთის/საბარტოველს, შემწილ რეპე-ნიისთვის ერთგვ ფეთქებად-საშუა სიტუაციისა და საბო-ლოდ ანგებულ მისი მსკაღ-ვინის სისტემატურ მცდელო-ბაში შემჩნეულ ძალებს.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო

წინაპრების ქვებზე წასმული ღორის ქონი

იღვის სათანადოდ, „გოჭოთის“ საჭიროება ვერ კიდევ სკკვ ცკ-ის პირველად მდინებან ღვად-ღვადულად ხრუჭოვან აღმოჩინა, რომცა ერთ-ერთ მიტიგზა ასეთი ხატოვანი შედარება დახატემა: „გარდის იღვა ეს, რა თქმა უნდა, კარგია, მაგრამ თუკი ღორის ქონს წავუსვამთ, კიდევ უფრო უკეთე-სი იქნება“.

გადეობა ააღვლო და სიკუღვი-ლით განაწილეს „კარგად მოგვ-გინესაგო ნაროდო“. იქნება ამიტომაც არის, რომ ეს დოკუმენტი ვიღვი დღეს სოფ-ხეთში უკუშულებადი ყოფილა, ვი-დეოკანტებაც თურმე პირდაპირ იტაცებენ.

კიდევ ერთი რეგი თ-ოვის თგილისაღვს ახ-სოვით, რომცა 1960-იან წლებში კირქვის პარკში გაღვ-ვანს აწინაგდენ, რაგდენი თავის ძა-ლა და კუგოს ნარჩენი ამოჭვას ექ-სკავატორის ცინცხს, ან რომცა დი-ღვების ეკლესიისთან გზას აკეთე-ბენ, რა მკრემელურად ხელეჭვებს განსასვენებლები. არადა, ვერისა და დიდუბის სასაფლაოები ძირი-თადად ქართული იყო!

მთავარი პირველთქმა იყო, თი-რამ მიკლავს რინინ-რინინით წე-ვიდა: იშვება იღვა, წაუსვამენ ღო-რის ქონს და იღვინი! ასეთი ღორის ქონსაგული იღვის ამავენი განახლება კვირას „რუსთა-ვი-2“-ის „პოსტკარკიშპით“ მოს-მინებდა ამავეს. საქმის არსი, მოკლედ, ასეთი: სომხეთში გადაულია დოკუმენ-ტური ფილი, წინაპართა ქვევი“ (თუ რაღაც ამის მსგავსი, რომე-ლიც საბარტოველს სომხების უფ-ლებების დაცვება-შეღვინება, ფაქ-ტობრივად, ამ თემის დევნა-შე-ვიწროებას ხედავ. ერთ-ერთ მთა-ვარი „ვილა“ ამ დანებება-შეღვინ-ვა-დევნა-შევიწროებისა ეს არის: თგილისში, სანაპიროზე, „ღვადე-

ამ თითქმის სათქმელი, თავის გა-სამართლებელი არა ვერც უნდა გვქონდეს. მაგრამ... ამინც გვაძეს. ყოველ შემთხვევაში, ვცდი. ვერც ერთი, რომცა შევხატე, ვი-ღვებო ისეა საბარტოველსაგინ-ლი, თითქმის საფლავთმანაგვსა აბარახლს, 2000-იან წლებში ხდება. თითქმის ქართულად სომხურ სა-საფლაოს შემდგომ და მოუწერე-ბიათ. არ იყო, მძებო სომხებო, ანა. და ახლავა მოგახსენებთ რატომც, ანუ, სინაგვილებში რომცა იყო. დარწმუნებული ვარ, თგილისში ერთი ათი სომხი (სომხეთის ძე-ლეოკარატორი ამინც მუშაობს. აქვს, მათ შორის, თავისთავი აბარა-ტებით ყურადღებით რაუარონსა-გარკ კედლებს ცირკიდან რელს-კინებების სიღვადე და დააკვირ-

ისა რომ, გასული საუკუნის პირ-ველი ნახევრის კოვუნისტურ უღ-მერთობას „ქართულად“ და „სა-ბარტოველს“ ნურავინ დახარა-ლებს (დარწმუნებული ვარ, კოვუ-ნისტურ ხანაში ასეთი ანტიმარ-ტინული შედეგები სომხეთშიც ხდებოდა, მით უფრო, ამის გუშინ-დედ და დღევანდელ საქმედ წე-წარმოდინს და ღორის ქონს წე-უსვას საფხურ სინაგვილებს - სომხური საზოგადოების ერთ ნაწილში რავადებულ ქართულ-თემოქმეობას. ეს ამ ორი ხალხის, ორი მისი ერ-თგანეთის მხარეში დგომის გრავალ-საუკუნეგან, დიდებულ ისტორიას არ ეკადრება.

სანდრო ალექსიძე

გულის გუნარი

ნამდვილად არ მინდა, რომ ძვე-მით თქმულის გამოგანება „ჩა-საფრავულად“ ჩამთვალოს, მაგ-რამ რა ვინა? ის, რაზეც მსურს სა-შუარი, საფხურად, მიწოდო არ არის. ეს უკვე ტანდენციაა ჩვენი ხალხის უფლებების ქვევების. გავ-დელოვებო მათეს ამა თუ იმ „გრგვალს“, გინდა, „ღირსიანიშ-ნავი“ თარღინისთვის, რაიგი ორ-მეტის ფაცი-ფუციტ შენება და სა-ზაიგო განახლა, თუ ამოქმედება.

„ნაციონალური“ „შტურმპროგრესი“, ანუ „სოფლის შენებას რა უნდა“

როგელი ერთი გავიხსენო: თუნდაც ნატანტარის ლუდის ძარხანა ავილოთ, რომელიც კრე-ზინდებდა საზაიგოდ განახლა. წი-თელი ლენტი გაჭრა და ღილაკ-ზე თითქმის დააჭირა. რომცა შედეგად ავი ვნებო ამგოვდენ, თურმე იმ დროს წყალი რომ წყა-ლია, ის არ იყო ძარხანაში შეყ-ვანილი და პრეზინდების საბგე-ლად რამდენიმე გოთვი ჩამოა-ხეს. ძარხანაში კი მოგვინებოთ დაიწყო სრულყოფილი მუშაო-ბა. ან თავის უფლებას მოეღანეა დადგოული ძანდაკება, რომცა უკ-პარინს და ვენი პრეზინდების წასვლისთანავე აიყარა გრავატი-კულად გაუგარტავი ინგლისურ-ქართული წარწერები. და აი ახ-ლს, გასულ კვირაში, სავი პრეზინ-დების მიერ საზაიგოდ განხილ-თგილისის ახალ აპროპორტში, პირველივე წვიმისას წყალი ჩა-მოვიდა. კიდევ კარგი 7 თებერ-ვალს, რომცა წითელი ლენტი გაჭ-რა, დარი იყო, თორემ... რომცა ვგავს ყოველივე ეს

ჩვენს ახლო, გოლშვიკურ წარ-სულს, ე.წ. „შტურმპროგრესს“. კო-ვუნისტებსაც უხვარდათ „გრგვა-ლი თარღები“, რევილუციის წლისთავები, წითელი ლენტები, გიგანტობანები - გონეშენები. ვამოთ თავის უფლებას მოეღან-ვა აღბარებული ძანდაკება ვახსე-ნე, რაც, სწორად რომ, უაღვილო მონეშენებლებია, თორემ ზოგა-დად წინდა გიორგი რომ სჯოგს ლენის, ამაზე რომელი „ჭკვიანი“ იღვავს. თუგვა ერთსაც და მე-ორსაც ერთი საბარტოველსა-თეგული აქვს. ორივე ჯადებდად მონეშენებური, ანუ დიდი იყო და არის, იმ მოედანთან შედარებით, რომელსაც ახლავთ თავის უფლებას მოეღანე ჰქვია. არქიტექტურას თავისი კანონები აქვს და, ამიტომ, თუ არა და გავით, ნახეთ, შეხე-დეთ მოედანის ნაწილის კუთხე-დან და დარწმუნებით, რომ ძან-დაკების სრულყოფილი აღმება, „ღანახვა“ შეუძლებელია სწორად

მისი ჯადებდად დიდი სიმაღლის გავი, მაგრამ ეს სხვა თემაა... ხელის უფლება იმით ამაყობს, რომ საბარტოველში საგონებლო გუშია. რა, ამინც დამინც გადამ-თიქვებს უნდა და ვეკვიტოთ აპროპორტის შენება? ქართულ-ლებს არა გვყავს არქიტექტორე-ბი, ინჟინერ-შენებლები? რამდენ-იც გინდა, მაგრამ ჩვენში შინა-ურ მღვდელს შენდობა როდის ჰქმნია? შენ ფული თქვი, თორემ ქართულად ნიჭი არ გვაქვია. თავის დროზე უნიკალური სოფ-ტის სასახლე, გინდა „ღინამოს“ სტადიონი ქართული არქიტექ-ტორ-შენებლების გაკეთებული არ არის? არა, ამინც დამინც უცხო ფირმა თუ გვინდა, თურქე-თის მებტი გრავინ არის მსოფლი-ოში? თუგვა მონეშენობას ვინდა ჩინის, „მლიროგახა“ არ ველო-ბინ ქართულად. ამაც თურქე-ბი დომინირებენ. იმითომაც ააჭ-რელს თგილისის ფასაღები.

ახე სოფელი არ შენდება

უფრო სწორად კი არა ის და არა ისეთი, რაც და რომცა ჩვენი გვინდა, ფაცი-ფუციტ, მიფუქე-ბით „პოტიომკინის სოფელს“ ვა-შენებთ. რა ამავეს აგდენ წითე-ლი ლენტების ტრა-კრება, გუპი და ნაღარა? რა არის ეს, თუ არა ნე-ოკონსტრუქტიული „შტურმპროგრესი“, „ნაციონალური“ შესრულებით? ნამდვილად არა ვარ ჩვენი ქვეყნის მებერი და გამინარდება ამ ხელი-საოლოებობას და დღეს ვერავინ დაგანებას. დღეს, რაღან თავის დროზე, ისევე რომცა გვირჩი-ვნებანი, არა მარტო, რომ იტყვი-ნა, ორივე ხელით მივინახლავ, არა-ვედ მათი მოსვლისთვის რაც შე-დეგოვანა კიდევ ჩვენი პროფე-სიდან გამოვიღებთ. ამიტომ იმ დღეს, რომცა ტელევიზიით აპრო-

„კარგ მთქმელს

კარგი გამგონე უნდა“ ამიტომ გოლოს ისევე ხელის უფ-ლებას მივართვებ ღანავეთთა-ვი საკუთარ ხალხთან კალისში-ერ, უკანასკნელი ინსტანციის ქვევარტების ფლორის პრეტენ-ზიით საუბარს, საბარტოველს არც თქვენი არც დაწყებულია და, მით უმეტეს, არც თქვენი დათ-მობა. მოეხვედრება. უფრო ტაშ-ფანტურას, გიგანტობანი-ს, „შტურმპროგრესს“, რაც ტო-ტალიტარული რეჟიმის დამა-ხასიათებელია და არა დემოკ-რატიული, რაზედაც სიტყვით გაქვთ პრეტენზია. უფასო სასა-ზოგადოებო ყოველგვარს, სჯოგს ფასიანი საშუალო ადგილობრის შემდგომი იზრუნოთ, თი-რემ...

„შენი არ გაცოდინა და სხვი-სი არ შეგასმინაო“, ეს არის ამ ხელის უფლებების წყველა, თუ მისი შესაფერი ანდავა.

დავით მახიკა

რჩენი ბიზლიოთიკა

მიძღვნა

ლოცვადგალობას თუ მწირობას, ანუ სულის ზრდას და წმინდა ადგილთა მლოცვას რომ ვიწვევებ, აგრეთვე გეგონა, გე არის და ჩემი სიყმაწვილის ერთ-ერთი ყოვლის უფრო სანუკარი ოცნება მისრულდება-მეთქი. შენ ჩემთვის მოგვიღონე ზნეანი იყავი, და სასწაულებრივი ძებნა-ძიებაში კასტენადას საგა ცხადში გამოვიარე.

თუმცაღა ჩვეულ სიკერებს არ იშლიდი და ვითუდა უძალიანდებოდი შენი გმირად გახდომის ჩემს ყოველ საცადისს. ეს ამბავი ძალზე ართულებდა ჩვენს ურთიერთობას, ვიდრე არ შევიგნე, რომ ყოველივე სასწაულებრივი ჩვეულებრივი ადამიანების გზის ბინადარია. ამის შეცნობა თუ გაგება დღეს ჩემი ერთ-ერთი ყველაზე უფრო ძვირფასი ევლადილება გახდა, რაც ხელ-ფეხს მისხნის რაგინდარა საქმის საკეთებლად. და ხანამ პირში სული მივსახ, ის ბოლომდის ჩემთან იქნება.

ამიტომაც, ამ შეცნობა-გაგებისათვის მადლიერების ნიშნად — რა შეცნობა თუ გაგება აწ სხვა ადამიანთაც უნდა გავუზიარო, — ეს წიგნი შენ გეძღვნება, პეტრუს.

პეტრუსი.

წინათქმა

წარმოიდგინეთ რამირ პირველის ზეობა, ბრძოლა ლოგორიონისთან და თეთრონზე ამხედრებული იაკობი, რომელიც ძღვეამოსილ ქრისტიანულ მხედრობას მეთაურობდა და აბლურამან მერიის წინამძღოლობით მოსაგრე მავრთ აძარცვებს. იმ შორეული ხანიდან მოკიდებული, ვისაც ავდილ-მამული ჰქონია კამპუს-სტელაში, პედროს მთის ძირას გაშენებულ პატარა ქალაქში, სადაც ხსენებულ დირსმოსავონარი ბრძოლა გაიმართა, მოციქულ იაკობს ყოველწლიურად სუვევლა ღვინოსა და ხორბალს სწირავს. ბრძოლის შემდგომ მალევე, როს იქაურთ ირწმუნეს, რომ წმინდანის სხეული იქ იყო დამარხული, ეს პატარა ქალაქი სალოცავად აღდიდა იქცა. 1997 წელს მავრთ იაკობს იმ ადგილი, 1809 წლიდან 1814 წლამდე ფრანგთ ეჭირათ იქაურობა, მაგრამ ეს უკვე წმინდა მხარე იყო, იქით მიმავალ გზებს კი მავია, ანუ გრძნებით შემკვრელი ძალა იფარავდა. სუვევლა გზა, ოღონდ ჩვენი ოცნებათა-კენ თუ მივყავართ, მაგური, ანუ გრძნებით შეკრული გზაა.

ხოლო ვინც თავისი ოცნების ასახედება მაგია თუ გრძნებას არის აყოლილი, იმას გზა ეჭირება. ადამიანის სული, რომელიც ადამიანის დროიდან ყოველგვარ სასხარს ეძებს, რაც რამ წუთისოფლის საიდუმლოთა გამოცნობაში წაადგება, რაგინდარა სინათლეს იყენებს, უკეთუ იმ საიდუმლოთა გარემომცველი ყველაფერს გაფანტა შეუძლია. მშვენიერიცა და საოცარიც ეს წიგნი იმით არის, რომ წამკითხველს გაიღონე: შენს გასავლელ გზას ისე გაივლი, მზე მალა იქნებაო, შენს ოცნებასაც აიხდენ და შენს მსხველსაც ხელთ მოიგდებო.

სანტიაგო, ანუ წმინდა იაკობი უფროსი, ერთი თორმეტი მოციქულთაგანი, ითანეს ძმა და მეზალური იყო. ქრისტე რომ შეიპყრა, რომ ქვისობი დაეკარგა, რამ სიკვდილით რომ დასაჯეს, კვალად მიბრუნდა იქ და ახალი სარწმუნოების ქადაგად დაეცა. თანაც ისერიად მგზნებარე შეიქმნა, რომ ქვისობი აგრძელებდა სიკვდილი მიუსჯა 44 წელს.

და როგორც სანტიაგოში, პაულო კოელიოშიც თვალდასაჩინოა რწმენა და აღმაფერება. როდესაც პაულოს გავეცანი, ვერც კი წარმოვიდგენდი, თუ ვინმეს შეეძლო ჩემთვის ახალი და უცნობი სამყაროს აღმოჩენა. და, თექვსმეტი წლისანის სიყვარულისა და ოცი წლისანის ფილოსოფიის მსგავსად, მან თვალცხადივად ამანახვა, რომ ეს სოფელ-ქვეყანა ბევრად უფრო დიდი და განუზომელია, ვიდრე ჩვენ წარმოვიდგენია. იმისათვის, რა-

თა დაფარულსა და დამალულს მიავნო, მკაცრი ლოგიკის მოკავშირედ ზემოაგონების თვალისმომჭრელი ცეცხლი უნდა გაიხადო. იმით, ვინც თავისი ოცნების მოსახელთებელ გზაზეა შემდგარი, ტრადიციულ ფილოსოფოსთა თვალსაზრისით, შეუძლებელი უჩვეულო მოვლენები სულიერი მხედველობის შესაძლებლობას უქმნიან.

და პაულოსა და პეტრუსის საუბარ-საუბარში გზა თვითონ ჩვენშივე ჩნდება. აგრ, მიდიან, თავიანთ სავალს, თავიანთ საგზაურს მიჰყვებიან პეტრუსი და პავლე, პეტრე და პავლე. წმინდა პეტრე, იაკობი და იოანე არცროდის არ ეგრძნობიერებოდნენ წმინდა პავლეს — პირიქით: ვითარცა გულდაჯერებულნი კაბალის-ტნი ისინი ფრად მიშვენილოვან ხარკს უხდიდნენ ათასგვარ წარმართულ საიდუმლოებას. წმ. პავლე, რომელიც ინტელექტუალურად იმითზე მაღლა იდგა, რამეთუ გაცილებით უკეთ იცოდა ფილოსოფია და ბევრად უფრო განათლებული იყო, ძალაუბერად იტანდა წყენას იმ ხალხისგან, ვინც აბრალებდა, ევგო გროზისით, ანუ ბერძნული მისტერების სიბრძნით მოწამლულიაო. და სულაც არა შემთხვევითად ჰქვიათ პეტრე და პავლე „მოვიის დღიურში“ აღწერილ გზას ადევნებულთ. აგრ, მიდიან, მიბასობენ დაგზიურებულნი, ცოტ-ცოტას ყლურწავენ კიდევ, ძალას იკრებენ და საკუთარი თავისთვის არცრა სამყაროს აღმოჩენა არ ემნებლებათ.

რწმენამ და სასოებამ (აღმაფერებამ) გულმოსწავლბასთან (სიყვარულთან) უნდა მივიყვანოს. პაულო ამ სამივე დირსებით მადლობილი ადამიანია. მერედა, განა რწმენამ არ შეაზვედრა სანტიაგო ცხოვრებას? განა სასოებამ არ აადგინა გზას ცათაფრენაშემდგარი? ნუ დაგვაიწივებია, რომ ბერძნულად „ერთუზიანში“ დეობარების სინონიშია, ხოლო სიტყვასიტყვით „საკუთარ თავში ღმერთისასახლებულს“ ნიშნავს. ჭარბად მადლცხებულია პაულო აგრეთვე სიყვარულით, რომელიც ბერძნული ტრადიციის მიხედვით ყოფს ერთსად, ფილოსად და აგაპედ. ეს უკანასკნელი და უმნიშვნელოვანესი — სიყვარულის იპოსტასი ოდესღაც ითარგმნებოდა როგორც „ტრაპეზი“, რაც უმაღლესი ტრადიციის დიალოგი ვახსენებს. პლატონის „ნადიმიც“ ხომ აგრეთვე უფრო თხრობაა, ვიდრე დიალოგი, მერე რა უყოთ, თუ გერმანულ ფილოსოფოსთ ღაითინური ტრადიციით დამკვიდრებულ სიტყვა „ნადიმს“ სიტყვა „სიმპოზიუმ“ დაამკვიდრებინეს. ამჟამად ნადიმობა და სიმპოზიუმ პრინციპულად სხვადასხვა სასიათის მოვლენებია. მაგრამ საჭმლის მსგავსად, ცოდნა, რომელიც გვეუბნა, ხომ შეიძლება რომ გავსინჯოთ, დავაჭაშნიკოთ, და თუ გვეგება, მივირთვით და შევივრთოთ კიდევ. როგორც ცოდნა, ისე საჭმელი, სიყვარულის საგნისა არ იყოს, თვითონ ჩვენზე შემაღდენელი ნაწილი ხდება. ბერძნები კიდევ ერთხელ გამოდგენენ მართალნი.

ასეთია „დღიური“. ეს საკუთარ თავთან შეხვედრება. ეს დიდი ოცნებაა, რომელიც გრძელი და ძელი გზის ბოლოში მონაგრება. ამ გზის დაქნა სუვევლას ძალუქს, ვისაც კი ამის სურვილი გაუჩნდება. კოელიო თავისი საყვარელი ულიამ ბლეიკით ეუარება ადრინდელ ტრადიციას და თავის საკუთარსა ქმნის. მან გლაზური, ანუ გრძნება, ქარიზმაზე გაცვალა, სტერეოტიპები კი — მოელგარე სიმბოლოებზე. ხილული სამყაროს საგნები „დღიურის“ ავტორისთვის წარმოსახვის თვალთაც ჩანან. მოვიარვა არა ბლეიკის გაკეთილებები, იგი თავისი საკუთარი, არანაესხები შემართებით აღიჭურვა და შეიძლო, რომ ერთმანეთის

პირისპირ დაეყენებინა ვეფხვი (გამოცდილება) და კრავი (უმანკობა) და ორთავე განეზღვრა როგორც ერთმანეთად მშვენიერი, რამეთუ ერთიც და მეორეც „უკვდავის ხელით შექმნილა და თვალთ დანახულა“. პაულო კოელიოს გზა თვალწარმტაცი და ნაყოფიერი — ალალი იყოს ჩვენი ტაში. ღმერთმა ქნას, თითოეულ ჩვენგანს ჩვენ-ჩვენი საკუთარი გზა დაგვექნას.

კლაუდია პასტროლი ბრანკო.

პირველსათქმელის მაგივრად, ანუ ოცი წლის შემდეგ

საფრანგეთის სამხრეთით მდებარე პატარა ქალაქის ბაღში ვზივარ.

და მთებს რომ გავყურებ, მაგონდება, როგორ ვიარე ფეხით ოცი წლის წინათ ამ მთებში, სანტიაგოს გზასთან პირველად შეუღლებულმა.

და დრო თითქოს უკან მიედინება: ცოტაც და, მოსალამოვდება, მაგიაზე ერთი ფინჯანი ყავა და ერთი ჭიქცე მინერალური წყალია, ირგვლივ ადამიანები ირვიან და ურიაშულობენ. ამ სცენას მხოლოდ აშჯერად ლეონის დაბლობები უწევენ დეკორაციის მაგივრობას, და ჟღერს ესპანური მტკიცელება, კარზა, ახლოვდება ჩემი დაბადების დღე, და უკვე გავლილ-დაკეცილია იმ გზის ნახევარზე მეტი, სანტიაგო-დე-კომპოსტელაში რომ მივყავარ. წინ ვიყურები და ვხედავ ერთფეროვან პეიზაჟსა და ეტიკს, ანუ მეგზურს, რომელიც აგრეთვე ყავას შეეძევვა თითქოსდა არსადაც უცაბედად გაჩნდი ბარში. უკან ვიყურები, და იგივე ერთფეროვანი პეიზაჟია, სხვაობა მხოლოდ ის არის, რომ მტკერში ჯერეთ კიდევ ჩანან ჩემი ღანჩების ანაბეჭდები, მაგრამ ისიც ცოტა ხნით: სანამ ჩამოვადებოდეს, ქარი ეგრევე წაშლის ნაფეხურებს. აგრე მგონია, ყველაფერი მელანდება-მეთქი. მაინც რა მინდა, რა მესაქმება აქ? ეს კითხვა არა და არ მასვენებს, თუმცაღა უკვე რამდენიმე კვირა გამოხდა.

რა მესაქმება და ჩემს მასხვილს დავეძებ. რიტუალს ვასრულებ, RAM-ად წოდებული პატარა ორდენის რიტუალს, რომელი ორდენიც კათოლიკურ ეკლესიას ეკუთვნის და სხვა არცრა სასწაული არ იცის, არცრა საიდუმლო, თვინიერ სოფელ-ქვეყნის სიმბოლოური ენის გაგების საცადისისა. ჩემის ფიქრით, შევცდი,

ყოველგვარი სულიერი ძიება მოკლებულია აზრსა და ლოგიკას და ბევრად აჯობებდა, უკეთუ ჩრახილიაში ვივადებოდი და კვალად ჩემს საქმნელს მივხედავი. მევევება, რომ გულწრფელი და უზაკველი ვიქნები სულიერ ძიებათა ფაშს, რამეთუ უზომოდ ძნელია პოვნა უფლისა, რომელიც ცხადად არცროდის არ გვეხილებ-გვენახვება, ძნელია აგრევე ლოცვად დგომა განსაზღვრულ დროს, ჭირს უჩვევ გზათა ზედა ხეტიალიც და იმ ბრძანებათა სიტყვაშეუბრუნებლად მორჩილება, სუვევლა უკლებლივ უაზრო რომ მქევენება. დას, დიას, სწორედ ეს მაფიქრებს — ჩემი გულწრფელი მაეკვება. რაც ერთად მოვივართ, პეტრუსი სულ მიმტკიცებდა, ეს გზა სუვევლ კაცს ეკუთვნისო, ეს გზა ჩვეულებრივი ხალხის გზააო, და თავისი ამ ჩინინთ სასწორაკვეთილებაში მაგდებდა. მე კი მეგონა, ჩემი ევზომ განუზომელი ძალისხმევა საჩინო რამ ადგილს მიმიჩენს-მეთქი იმ მცირედენ რჩეულითა შორის, რომელიც სოფელ-ქვეყნის დიად არქეტიპი მიხსოვებია. ჩემი ვარაუდით, ბოლოსა და ბოლოს უცილოდ დადასტურდებოდა სუვევლა იმ ამბის ჭეშმარიტება, რომ ტიბეტულ ბრძენკაცთ არაერთი განმგებელთ-მოძღვარი ჰყავო, რომ გრძნება-ჩხიბით შეიძლება სიყვარულის იქ გამოხმობა, სადაც ურთიერთლოტლვა წამადაც არა ჩანს, რომ ზოგზოვი წეს-ჩვეულების აღსრულებისას უმაღ მოიხილაგ, ვითარ გაილება შენ წინაშე სამოთხის ბჭე-კარი.

არაინო, მიხხრა. რჩეული, სხვათაგან გამოყოფილი და უპირატესია სუვევლა, ვინც იმის მაგივრად, რომ თავს იმტვევდეს, მაინც რა მინდა, აქ რა მესაქმებაო, რაღაცის ქმნას ანდა თავის გულში აღმაგრენის გაღვივებას გადაწყვეტს. სამოთხის კარიბჭესთან რუდუნებას მივყავართ, უფალთან კი — ჩვენსავე გარდამქმნელ-გადამხალისებელ სიყვარულს. და სულოწმინდასთან უწინარესად აღმაფერვა გვაკავშირებს და არა ასჯერ თუ ათასჯერ გადაკითხული კლასიკური ტექსტები. სასწაულთაც იმის რწმენის წყურვილი ხდის შესაძლებელს, რომ თავად ცხოვრება სასწაული და არა ყბადღებულნი „საიდუმლო რიტუალნი“ ანდა „კურთხევის წეს-ჩვეულებანი“. და ადამიანს ადამიანად მხოლოდ თავისი ბედისწერის აღსრულების გადაწყვეტილება აქცევს და არა წუთისოფლის იღუმალბისა გამო ტვინის ჭყვლეტა თუ ჩირთიფორთი.

და აი აქა ვარ. უკან კი იმ გზის ნახევარზე ცოტათი მეტი დარჩა, რომელ გზასაც სანტიაგო-დე-კომპოსტელაში მივყავართ. იმ დღეს ლეონში, აწ უკვე აგრე შორეულ 1986 წელს, ჯერეთ კიდევ არ ვიცი, რომ ექვს თუ შვიდ თვეში წიგნს დავწერ ყოველივე იმის შესახებ, რაც რამ ამ გზაზე მოვიხილე და განვიცადე, რომ ჩემს სულში უკვე ეპირება განძეულის საძებნელად წასვლას მწყემსი სანტიაგო, რომ ქალი, სახელად ვერონიკა, აბს აბზე გადაყლაპავს თავის მოსაკლავად, რომ ჰილარი მალე ჩამოხლებს როივერას ნაპირზე და ატირდება, და დღიურის წერას დაიწყებს. არცრა ეს ამბავი ჯერეთ კიდევ არ ვიცი. მხოლოდ გაღიზიანებასა და დაძაბულობას ვგრძნობ, და პეტრუსთან უბრძის გაბმის თავი არა მაქვს, რამეთუ აწწუთას მივხვდი: ვეღარცროდის ვერ მივუბრუნდები ჩემს ძველ საქმებსა და საზრუნავს, თუნდაც ამას მოჰყვებს გვარაინი თანხა ყოველი თვის ბოლოს, ჩემი კარგი უცვლელი გუნება-განწყობილება და ის საშუაო, რომელიც ჩემთვის უცხო არ არის და არ-

ცოთ ცუდად გამომდის. სხვა გზა არა მაქვს, უნდა გამოვიცვალო და დავიძრა ჩემი ოცნების მიმართულებით, რაგინდ უაზრო-ბავშვური და სრულიად აუნდენელიც არ უნდა ჩანდეს, — სხვა სიტყვებით თუ ვიტყვი, მწერალი უნდა გაგხდეს. სულის სიღრმეში, საკუთარი თავის უჩრქრად, საწერად მუდამ მეტყვებოდა ხელი, მაგრამ ვერა და ვერ გამებედა ამ ტვირთის ზურგზე მოვდება.

პეტრუსი ბოლომდე ცლის თავის ყავასა და მინერალურ წყალს, მიხხვს დანახარჯის გადახდას და გზის მალევე განგრძობას, რაკი შემდგომ ქალაქმდე სულ რამდენიმე კილომეტრია დარჩენილი. ჩვენ გვერდით ამელოლ-ჩამელოლი მიმოდინ, ერთმანეთში საუბრობენ, თან ცალი თვალთ ორი შუახნის ჰლიგრიმისკენ იყურებან და, ალბათ, ფიქრობენ: „ქვეყნად იცოცხლე, ბლომად იპოვებინა შერეკილი, რომელიც მუდამ მზად არიან დიდი ხნის წინათ გარდაცვლილი წარსულის გასაცოცხლებლო“. მზე უკვე შუბის ტარზე იხრება, სიცხე 27 გრადუსზე ნაკლები არ იქნება, მე კი მეთასედ ვეკითხები ჩემს თავს, მაინც რა მინდა, აქ რა მესაქმება-მეთქი.

მე რა, ცვლილებათა მომხრე ვიყავი? მგონი, რომ არა, თუმცაღა ამ გზამ სავეებით გამოიძვკავა. მე რა, საიდუმლოთა ამოცნობა მსურდა? ალბათ, დიას, მსურდა, თუმცაღა ეს გზა უსუსტრად ჩამავონებდა, ქვეყნად არცრა საიდუმლოება საერთოდ არ არისო, რამეთუ, ქრისტეს თქმით, არა არის რა დაფარული, რომ არ გაცხადდეს. ერთი სიტყვით, ყველაფერი პირიქით მიხხდა მოსალოდნელთან შედარებით.

... ვღვებით და მღუმარედ განვგარძობთ გზას. საგონებელსა ვარ მიცემული, ეკვი და ურწმუნობა მტანჯავს, პეტრუსი კი, ალბათ, მილანში მიტოვებულ თავის საშუალოზე ფიქრობს, ხოლო აქ იმიტომ აღმოჩნდა, რაკი ტრადიციის რაღაც წეს-ჩვეულებას მისდევს, ოღონდ, უფრო შესაძლებელია, თავადაც იმას ელოდებოდეს, ნეტავი როდის დასრულდება ეს მოგზაურობა და როდის მივუბრუნდები ჩემს საყვარელ საქმიანობას.

მთელ დანარჩენ დღეს დუმილში ვლევთ. იმსანად ჯერეთ კიდევ არ იყო ფიჭური ტელეფონი, ფაქსი, ელექტრონიული ფოსტა. და ამიტომ ჩაკეტინი ვართ ჩვენი იძულებული ურთიერთობის ნაკუჭში. სანტიაგო-დე-კომპოსტელა ჯერეთ კიდევ წინ არის, იმის წარმოდგენაც კი არ შემიძლია, რომ გზა არა მარტო ამ ქალაქში, არამედ მსოფლიოს მრავალ სხვა ქალაქშიც მიმიყვანას. არც მე და არც პეტრუსს ფიქრადაც არ მოგონას, რომ ლეონის დაბლობზე ჩამოვდარ ამ დაისის ფაშს იმის მშობლოურ მილანისკენაც მიჭირავს გეზი, სადაც ათ წელიწადში მოხვდები, და უკვე ხელი შექმნა წიგნი, რომელსაც „ალიკიმია-კოსი“ ერქმევა. მივარ, მივდევარ ჩემი საკუთარი ბედ-იბლების შესახებ, რამელს უნდაც აგრე ძლიერად უცნებობდი და რომელსაც აგრე ხშირად ვეუარებოდი.

მივარ, მივდევარ, რათა ჩემი ალორძინების ამბავი დაეწერო.

პაულო კოელიო, სენ-მარტენი, 2006 წლის იანვარი.

თარგმნა გურამ გომბიავილია (გაზრდილება იმნება)

* იმ წელიწადს, როცა ლოცვად ვიყავი მაგალი, სანტიაგოს გზაზე სულ 400 კაცი გაიარა. 1999 წელს, არაოფიციალური ციფრით, აქ მოხსენიებულ ბარათს დღემდე 400 კაცი გადიოდა.

№ 32. სამხრეთი. 20 თებერვალი. 2007 წელი.

დღევანდელი

ამჟამად კი ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების ძირითადი წყაროა ავტომობილები. მძვინვარე ავტომობილები საშუალებების საკმაოდ მოკვლევი ურთიერებაა, დაბალი ხარისხის საწვავის მოხმარება, ზოგიერთ ავტომობილში საავტომობილო მავნებლებს არადაბალკონცენტრაციული ტიპის ნივთიერებების გამოყოფა ხელს უწყობს ატმოსფერული ჰაერის გააფხვინებას

ეკოლოგია

ჩაღვანელი იგი ჰაერი, ხომლის ჩასუნთქვაც მოგნადრავს?!

უცხოეთიდან საპარტიო ელექტორთა სულ უფრო და უფრო შემოღობვის ძველი, ნახარის ავტომობილები, რომელთა ტექნიკური მდგომარეობა ავტომობილს არადაბალკონცენტრაციულია, რაც მნიშვნელოვნად ზრდის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებას მავნებელი ნივთიერებით. თუმცა ძველანაირი არც ადრე ყოფილა სახარკივლო მდგომარეობა. ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 90-იან წლებში საბრძანებლო სექტორის წილი ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებაში 28-30 პროცენტს შეადგენდა, ავ-

ტმოსფერული – 70-72 პროცენტს, ხოლო 1995-2005 წლების მონაცემებით ავტომობილების წილი 80-დან 85 პროცენტამდე გაიზარდა. სავალალოა ერთი ძველი მონაცემი: 1987 წელს თბილისში ავტომობილებისა და ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონაცემები. 31 ათასი ტონა შეადგინდა, რის გამოც ძალაშის თითოეულ მოსახლეზე 225 კგ მავნებელი ნივთიერება მოდიოდა. ეს კი ადამიანის ჯანმრთელობისთვის საშიშრობის საფრთხეა.

თოვტირების დროს (16,5 პროცენტით, სს „ქსპიციმინტი“ (11,2 პროცენტით), სს „რუსთავეციმინტი“ (7,7 პროცენტით).

ამჟამად კი ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების ძირითადი წყაროა ავტომობილები. მძვინვარე ავტომობილები საშუალებების საკმაოდ მოკვლევი ურთიერებაა, დაბალი ხარისხის საწვავის მოხმარება, ზოგიერთ ავტომობილში საავტომობილო მავნებლებს არადაბალკონცენტრაციული ტიპის ნივთიერებების გამოყოფა ხელს უწყობს ატმოსფერული ჰაერის გააფხვინებას. ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონაცემები 2004 წლის მონაცემებით საპარტიო ელექტორთა სულ უფრო და უფრო შემოღობვის ძველი, ნახარის ავტომობილები, რომელთა ტექნიკური მდგომარეობა ავტომობილს არადაბალკონცენტრაციულია, რაც მნიშვნელოვნად ზრდის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებას მავნებელი ნივთიერებით. თუმცა ძველანაირი არც ადრე ყოფილა სახარკივლო მდგომარეობა. ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 90-იან წლებში საბრძანებლო სექტორის წილი ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებაში 28-30 პროცენტს შეადგენდა, ავ-

აროთქვებით გამოწვეული დაბინძურებისა და ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების საფრთხეა. დასავლეთი საპარტიო ელექტორთა სულ უფრო და უფრო შემოღობვის ძველი, ნახარის ავტომობილები, რომელთა ტექნიკური მდგომარეობა ავტომობილს არადაბალკონცენტრაციულია, რაც მნიშვნელოვნად ზრდის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებას მავნებელი ნივთიერებით. თუმცა ძველანაირი არც ადრე ყოფილა სახარკივლო მდგომარეობა. ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 90-იან წლებში საბრძანებლო სექტორის წილი ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებაში 28-30 პროცენტს შეადგენდა, ავ-

ინფორმაცია

ისევ თურქული ავიაკომპანია

საპარტიო ელექტორთა სულ უფრო და უფრო შემოღობვის ძველი, ნახარის ავტომობილები, რომელთა ტექნიკური მდგომარეობა ავტომობილს არადაბალკონცენტრაციულია, რაც მნიშვნელოვნად ზრდის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებას მავნებელი ნივთიერებით. თუმცა ძველანაირი არც ადრე ყოფილა სახარკივლო მდგომარეობა. ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 90-იან წლებში საბრძანებლო სექტორის წილი ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებაში 28-30 პროცენტს შეადგენდა, ავ-

საპარტიო – „გაღალი“ რისკის კატეგორიაში

„მგრადის საპარტიო რისკის კატეგორიაში“ და გააროს მონაცემებით, ადამიანთა გატაცება, მათი შემდგომი მოვლის უზრუნველყოფის მიზნით, უმეტესად მსოფლიოს 127 ქვეყანაში ხდება. ძირითადად „მსხვერპლის რეჟიმში“ უცხო ქვეყნის მოსახლეობის არსებობის შემთხვევაში, ადამიანთა გატაცების მაჩვენებელი გრძელდება „რუსეთში, უკრაინაში, გეორგიის რეგიონში და ლიბანში დაზიანებული. ამ მაჩვენებელს ერთი საფრთხილი „გაღალი“ რისკის კატეგორიაში შედის – სომხეთი, საპარტიო, ყაზახეთი და უზბეკეთი. სულ მსოფლიო მასშტაბით – 77% ადამიანებით მოვაჭრეთა მსხვერპლნი ქალები არიან, 33% კი კავშირში. აღნიშნულ შემთხვევებთან 87% მათგანს უმეტესად მსოფლიოს დასავლეთ ნახევარს მიეკუთვნება. სულ მსოფლიო მასშტაბით, ყოველწლიურად მოწილებული 900 ადამიანი ხდება. X0-2008-2009

ვიტარება

ავივიტის გვერდს ფრინველის გრები?

სურსათის უვნებლობის ვებინარის და მცენარეთა დაცვის ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციით, კრანსელების ოჯახის კვლევა დაფიქსირდა ვირუსი, ამიტომ საპარტიო ელექტორთა სულ უფრო და უფრო შემოღობვის ძველი, ნახარის ავტომობილები, რომელთა ტექნიკური მდგომარეობა ავტომობილს არადაბალკონცენტრაციულია, რაც მნიშვნელოვნად ზრდის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებას მავნებელი ნივთიერებით. თუმცა ძველანაირი არც ადრე ყოფილა სახარკივლო მდგომარეობა. ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 90-იან წლებში საბრძანებლო სექტორის წილი ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებაში 28-30 პროცენტს შეადგენდა, ავ-

ავივიტის გვერდს ფრინველის გრები? სურსათის უვნებლობის ვებინარის და მცენარეთა დაცვის ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციით, კრანსელების ოჯახის კვლევა დაფიქსირდა ვირუსი, ამიტომ საპარტიო ელექტორთა სულ უფრო და უფრო შემოღობვის ძველი, ნახარის ავტომობილები, რომელთა ტექნიკური მდგომარეობა ავტომობილს არადაბალკონცენტრაციულია, რაც მნიშვნელოვნად ზრდის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებას მავნებელი ნივთიერებით. თუმცა ძველანაირი არც ადრე ყოფილა სახარკივლო მდგომარეობა. ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 90-იან წლებში საბრძანებლო სექტორის წილი ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებაში 28-30 პროცენტს შეადგენდა, ავ-

რამ, ამის მიუხედავად, არც ერთი უმნიშვნელო შემთხვევა ურეაგირებულად არ ჩნდება. მოხილული ჯგუფი

ადგილზე გადის, ათვალიერებს ტერიტორიას, დაუშვს უფრო ვიწრო კი ლაგორატორიულად მოწოდება. ყველა რეაქციის ურეაგირებულად მასწავლებს ასეთი მნიშვნელოვანი ლაგორატორიები. – მასწავლებლად ვფიქრობთ ინფორმაციას, დადის ადამიანთა და სტაბილური. ფრინველის გრების გამოვლენის ნებისმიერ შემთხვევაში მიღებული ინფორმაცია ადამიანთა სურსათის უვნებლობის საფრთხის შესახებ, არც ერთი უმნიშვნელო შემთხვევა ურეაგირებულად არ ჩნდება. მოხილული ჯგუფი

